

67 CAÑONAZOS TALMÚDICOS: VOL. 48
(Bava Kama 27a: El caso legla más extraño)

ואמר רבה: נפל מראש הגג ונתקע באשה-חייב בד' דברים.
וביבמתו לא קנה.
חייב בנזק בצער בריפוי בשבת אבל בשת-לא.
דתנן: אינו חייב על הבשת עד שיהא מתכוין.

הלכות יבום

3. הבא על יבמתו--בין בשוגג בין במזיד, בין באונס בין ברצון, בין שהיה הוא מזיד והיא שוגגת או אנוסה, בין שהייתה היא מזידה והוא שוגג או אנוס, בין שהייתה ישנה בין שהייתה ערה, בין שבא עליה כדרכה בין שלא כדרכה, אחד המערה ואחד הגומר--קנה. 4 במה דברים אמורים, שנתכוון לבעול; אבל אם נפל ונתקע בה, או שבא עליה שיכור שאינו מכיר כלום, או ישן--לא קנה. נתכוון להטיח בכותל, והטיח ביבמתו--לא קנה; להטיח בבהמה, והטיח ביבמתו--קנה, שהרי נתכוון לשם בעילה מכל מקום.

הלכות חובל ומזיק

1 החובל בחברו, חייב לשלם לו חמישה דברים--נזק, וצער, וריפוי, ושבת, ובושת. וחמישה דברים אלו, כולן משתלמים מן היפה שבנכסיו כדין כל המזיקין. 2 נזק כיצד: שאם קטע יד חברו, או רגלו--רואין אותו כאילו הוא עבד נמכר בשוק, כמה היה יפה וכמה הוא יפה עתה; ומשלם הפחת שהפחית מדמיו: שנאמר "עין תחת עין . . ." (שמות כא, כד; ויקרא כד, כ)--מפי השמועה למדו שזה שנאמר "תחת", לשלם ממון הוא. 3 זה שנאמר בתורה "כאשר ייתן מוס באדם, כן יינתן בו" (ויקרא כד, כ)--אינו לחבול בזה כמו שחבל בחברו, אלא שהוא ראוי לחסרו אבר או לחבול בו כמו שעשה; ולפיכך משלם נזקו. והרי הוא אומר "ולא תקחו כופר לנפש רוצח" (במדבר לה, לא), לרוצח בלבד הוא שאין כופר; אבל לחסרון אברים או לחבלות, יש כופר. 4 וכן זה שנאמר בחובל בחברו ומזיקו "לא תחוס, עינד" (דברים כה, יב), שלא תחוס בתשלומין: שמא תאמר עני הוא זה, ושלא בכוונה חבל בו; ארחמנו. לכך נאמר "לא תחוס, עינד". 5 ומניין שזה שנאמר באברים "עין תחת עין . . ."

(שמות כא, כד; ויקרא כד, כ), תשלומין הוא-- שנאמר "חבורה, תחת חבורה" (שמות כא, כה), ובפירוש נאמר "וכי יכה איש את ריעהו, באבן או באגרוף . . . רק שבתו ייתן, ורפוא ירפא" (ראה שמות כא, יח-יט). הא למדת ש"תחת" שנאמר בחבורה תשלומין, והוא הדין ל"תחת" הנאמר בעין ובשאר אברים. 6 אף על פי שדברים אלו נראים מעניין תורה שבכתב, כולן מפורשין הן מפי משה מהר סיני, וכולן הלכה למעשה הן בידינו; וכזה ראו אבותינו דנין בבית דינו של יהושוע, ובבית דינו של שמואל הרמתי, ובכל בית דין ובית דין שעמדו מימות משה ועד עכשיו. 7 ומניין שמזיק חברו חייב בצער בפני עצמו: שהרי נאמר באונס "תחת אשר עינה" (דברים כב, כט); והוא הדין לכל המצער את חברו בגופו, שהוא חייב לשלם דמי הצער. 8 ומניין שהוא חייב בשבת בפני עצמו, וריפוי בפני עצמו-- שנאמר "רק שבתו ייתן, ורפוא ירפא" (שמות כא, יט). 9 ומניין שהוא חייב בבושת בפני עצמה: שהרי נאמר "ושלחה ידה, והחזיקה במבושיו. וקצותה, את כפה" (דברים כה, יא-יב); בכלל דין זה, קנס המבייש. 10 אינו חייב על הבושת עד שיהיה מתכוון, שנאמר "ושלחה ידה" (דברים כה, יא). אבל המבייש חברו בלא כוונה, פטור; לפיכך ישן וכיוצא בו שבייש, פטור.